

Jouw plek in de wereld van het werk

De wereld van het werk is groot en ingewikkeld.

Er bestaan ontelbare verschillende beroepen, functies, banen en mogelijkheden. Je kunt bij grote of kleine bedrijven werken, bij overheidsinstellingen, maar bijvoorbeeld ook als Zelfstandige Zonder Personeel. Het is heel moeilijk om er achter te komen wat al die mensen in hun kantoren, fabrieken en overheidsgebouwen nu precies doen.

Veel jongeren die voor hun studiekeuze staan, kijken daarom maar niet al te veel naar de toekomst na de studie. Het kiezen van een studie is immers al moeilijk genoeg. De toekomst daarna is nog zo ver weg.

Toch kan het erg helpen om een idee te hebben over wat voor soort werk je na je studie zou willen doen. Studenten die daar een min of meer helder beeld van hebben, blijken vaak met meer plezier en succes te studeren. Een toekomstperspectief hebben is goed voor je motivatie! En motivatie helpt om resultaten te behalen!

Deze tool helpt je om een idee te krijgen welk gebied van de wereld van het werk bij jouw motivatie en bij jouw soort persoon zou kunnen passen. Om dat te kunnen bepalen bieden we je een soort landkaart aan van de wereld van het werk.

Je kunt het vergelijken met het kiezen van een reisbestemming. Het helpt als je eerst een idee hebt van het werelddeel, de regio of het land waar je heen wilt. Als je globaal weet waar je wilt uitkomen, loop je minder risico dat je op een plek terechtkomt waar je helemaal niet wilt zijn. Als je weet naar welk land je wilt, kun je daarna meer in detail kijken naar welke plaats(en) je precies wilt gaan en wat je daar gaat doen.

Nu is het wel zo dat een kaart van de wereld van het werk er anders uitziet dan een kaart van Europa. Een ander probleem is dat het werk van nu er waarschijnlijk nogal anders uitziet dan het werk dat jij over 10 of 20 jaar zult doen. Denk alleen maar bijvoorbeeld aan de robots die in aantocht zijn. Je hebt eigenlijk een kaart nodig van de wereld van het werk van de toekomst.

Om dit op te lossen gaan we uit van de vraag: waarom werken mensen eigenlijk? Het antwoord op die vraag zal in de toekomst niet veel anders zijn dan nu. Een eerste antwoord dat je te binnen kan schieten is: om geld te verdienen. Maar dan doemt meteen een tweede vraag op: waarom willen we geld verdienen? Het antwoord draait er uiteindelijk om dat we liefst zo prettig mogelijk willen leven en onze behoeften willen kunnen vervullen.

Dat was vroeger al zo en dat zal ook in de toekomst zo zijn. Daarom hoeft je niet bang te zijn dat deze kaart van de wereld van het werk over 10 of 20 jaar achterhaald zal zijn.

De wereld van het werk in kaart

Voor het maken van een kaart van de wereld van het werk kijken we om wat voor behoeften het eigenlijk gaat. Wat hebben we nodig om goed te kunnen leven? Hieronder volgen 19 sectoren in de wereld van het werk. In elke sector wordt gewerkt aan dingen die nodig zijn.

De volgende opdracht zal je helpen om een of een paar gebieden op de kaart uit te kiezen.

To-do!

STAP 1. Lees de omschrijvingen en voorbeeldberoepen op de volgende bladzijden door. Geef bij elke sector aan of je het onaantrekkelijk (-), neutraal (0) of aantrekkelijk (+) vindt.

Hier zijn vier manieren die je daarbij kunnen helpen:

- a. Vraag jezelf af welke behoeften bij jou sterk spelen. Als je het bijvoorbeeld belangrijk vindt om gezond en/of lekker te eten, dan zou dit kunnen betekenen dat het je interesseert om er voor te zorgen dat anderen gezond en/of lekker kunnen eten.
- b. Vraag jezelf af of je wel eens erg gemist hebt wat er in de sector geboden wordt. Bijvoorbeeld: heb je wel eens echt honger gehad? Heb je het wel eens zonder dak boven je hoofd moeten doen? Hoe was dat?
- c. Vraag jezelf af wat voor onderwerpen je interesseren als je bijvoorbeeld met anderen praat, op internet surft, naar docenten luistert, tijdschriften doorbladert of als je televisie kijkt.
- d. Onderstreep de beroepen bij de voorbeelden die je aanspreken.

Succes!

Omschrijvingen

1	Voeding en genotmiddelen Werken in landbouw, veeteelt, voedselindustrie, voedselbereiding en genotmiddelenindustrie (frisdranken, koffie, tabak en dergelijke). Voorbeelden: banketbakker, landbouwconsulent, boer, kaasmaker, kok, slijter, diëtist, slager, verkoper e-sigaretten.	-	0	+
2	Bouw Werk dat te maken heeft met bouw, verbouw en herstel van huizen, fabrieken, kantoren etc. en het aanleggen van wegen, spoorwegen en waterwegen. Voorbeelden: architect, betonconstructeur, timmerman, stukadoor, steigerbouwer, stratenmaker, buizenlegger, baggeraar.	-	0	+
3	Inrichting van gebouwen Werk in bijvoorbeeld de woninginrichting of meubelindustrie. Voorbeelden: meubelstoffeerder, binnenhuisarchitect, verkoper in een zaak voor woninginrichting, binnenschilder, behanger en tapijtlegger.	-	0	+
4	Natuur, planten en dieren Onderhoud en bescherming van natuur en landschap. Ook bijvoorbeeld het kweken en verzorgen van tuin- en kamerplanten en de handel in en het verzorgen van huisdieren. Bijvoorbeeld: dierenarts, bloembollenkweker, landschapsarchitect, hovenier/tuinman en boswachter.	-	0	+
5	Milieu, reiniging en afvalverwerking Schoonmaken van gebouwen en openbare ruimten en de verzameling en afvoer van afval. Bijvoorbeeld: schoonmaker, glazenwasser, vuilnisman, bodemsaneringsdeskundige en milieukundige.	-	0	+
6	Gebruiksvoorwerpen en werktuigen Productie en onderhoud van gebruiksvoorwerpen, gereedschappen en machines, zowel voor gebruik thuis als op het werk. Voorbeelden: klokkenmaker, glasblazer, instrumentmaker, gereedschapssmid, servicemonteur kopieerapparaten, werktuigbouwkundige en medewerker in een winkel voor huishoudelijke artikelen.	-	0	+
7	Kleding, schoeisel en accessoires Werk in de confectie- en schoenenindustrie, de mode of de wereld van sieraden en accessoires. Voorbeelden: mode-ontwerper, modinette, bontwerker, schoenmaker, juwelier, kledingverkoper en coupeur.	-	0	+
8	Vervoer en transport Vervoer van mensen en goederen en de werkzaamheden die dit vervoer mogelijk maken. Te denken valt aan auto-industrie, -handel en -onderhoud, scheepvaart, openbaar vervoer e.d. Voorbeelden: automonteur, scheepsbouwer, bootman, piloot, wegenwacht, buschauffeur, heftruckchauffeur, koerier en postbesteller.	-	0	+

9	Informatica en communicatietechnologie Werk op het gebied van de informatica en de (tele-)communicatie. Voorbeelden: Tv-installateur, systeembeheerder, verkoper smartphones, drukker, softwareontwerper, netwerkspecialist en helpdeskmedewerker.	-	0	+
10	Informatievoorziening en communicatie Werk bij bibliotheken, vertaalbureaus, voorlichtingsinstanties, pers, e.d. Voorbeelden: mediathecaris, documentalist, nieuwslezer, tolk en journalist.	-	0	+
11	Opvoeding en onderwijs Werk in kinderdagverblijven, scholen, universiteiten, schooladviesdiensten, instellingen op het gebied van schriftelijk onderwijs, jongerenwerk, opvoedkundige bureaus e.d. Bijvoorbeeld: nanny, leraar, leerstofontwikkelaar, activiteitenbegeleider, pedagoog, groepsleider (jeugdwerk) en educatief werker.	-	0	+
12	Recht, staat, politiek, veiligheid en zekerheid Deze sector omvat het openbare beleid en bestuur, land-, lucht- en zeemacht, justitie, brandweer, verzekeringswezen, belastingen e.d. Voorbeelden: deurwaarder, minister, wethouder, marinier, advocaat, rechter, politieagent, bewaker, verzekeringsagent en belastinginspecteur.	-	0	+
13	Kunst, wetenschap en cultuur Het maken en in stand houden van kunst, kennis, waarden en normen d.m.v. creatieve activiteit, onderzoek en discussie. Bijvoorbeeld: kunstschilder, musicus, balletdanser, dichter, wetenschappelijk onderzoeker, cultuurfilosoof, socioloog en cultureel werker.	-	0	+
14	Toerisme, recreatie, spel en sport Werk dat mensen ontspanning en afleiding bezorgt. Voorbeelden: vrijetijdsdeskundige, medewerker reisbureau, reisleider, trainer, badmeester, beroepsvoetballer, croupier, quizmaster, game developer en campinghouder.	-	0	+
15	Lichamelijke en geestelijke gezondheid en verzorging Werk in ziekenhuizen, de geneesmiddelenindustrie, bejaardenzorg, RIAGG's, uiterlijke verzorging e.d. Voorbeelden: huisarts, chirurg, verpleegkundige, bejaardenverzorgende, psychotherapeut, pastoraal werker, fysiotherapeut, schoonheidsspecialist en kapper.	-	0	+
16	Arbeid en economie Werk in arbeidsvoorziening, uitzendbureaus, efficiency, bankwezen, aandelenhandel e.d. Bijvoorbeeld: arbeidsbemiddelaar, intercedent bij een uitzendbureau, bedrijfseconoom, organisatieadviseur, bankemployee, budgetconsulent, effectenmakelaar en vakbondsbestuurder.	-	0	+

17 Energie, grondstoffen en halffabricaten

De winning van energie, delf- en grondstoffen en de productie en distributie daarvan. Ook de fabricage van halffabricaten. Bijvoorbeeld: mijnbouwkundig ingenieur, boortechnicus, kernfysicus (atoomcentrale), pompbediende, procesoperator chemische industrie, gastechnisch ingenieur, plaatwalser, onderhoudstechnicus windmolenpark.

- 0 +

STAP 2. Kies nu de sector die je het allermeeest aantrekt. En de sector die voor jou op de tweede plaats komt. Vul ze hieronder in.

Doe dit door de sectoren die je een + gegeven hebt, met elkaar te vergelijken. (Of als je geen enkele sector een + hebt gegeven, vergelijk dan de sectoren met elkaar die je een 0 hebt gegeven.)

Sector eerste plaats: .....

Sector tweede plaats: .....

Je weet nu twee sectoren die je qua doel aantrekken. Je weet aan welke behoeften in de samenleving je wilt werken. Maar dit is nog slechts een globale gebiedsbepaling op de kaart van de wereld van het werk. Een volgende vraag dient zich aan: op wat voor manier wil je aan dit doel werken?

In alle sectoren werken heel verschillende mensen. Ze dragen verschillende dingen bij aan het bereiken van het doel. De één verzint nieuwe producten, een ander doet onderzoek of ontwerpt, weer een ander voert het uit. Dan zijn er mensen die controleren en die verkopen. En dat alles moet georganiseerd worden. Wat zal jouw bijdrage zijn?

Menstypen

Om deze vraag te beantwoorden helpt het om te weten wat voor type jij bent. Een handige typologie is die van de Amerikaanse wetenschapper John Holland. Deze deelt mensen en werkomgevingen in in zes typen:

Menstype	Korte omschrijving
Realistisch	: concreet, praktisch 'doe-werk'
Intellectueel	: werk dat gericht is op weten en begrijpen, denkwerk
Artistiek	: creatief werk, verzinnen, ontwerpen
Sociaal	: werk waarbij het contact met andere mensen centraal staat
Ondernemend	: werk waarbij het bv. gaat om regelen, organiseren, overtuigen
Conventioneel	: ordenend, controlerend en/of administratief werk

Misschien heb je al eens van deze typen gehoord. Mogelijk heb je al eens een test gemaakt. Als dat zo is, maak dan nu gebruik van de uitslag!

STAP 3. Welk type ben jij? Kijk welk van de bovenstaande zes typen het beste bij jou past. En welk type komt op de tweede plaats? Vul ze hieronder in.

Type eerste plaats: .....

Type tweede plaats: .....

STAP 4. Schrijf in het kader hieronder je bevindingen. Als je wilt kun je ter inspiratie het voorbeeld lezen van Tim, een jongen in 5 VWO.

Conclusies (Tim)

Mijn favoriete sector is : *Milieu, reiniging en afvalverwerking*
En op de tweede plaats : *Natuur, planten en dieren*
Mijn eerste menstype is : *Ondernemend*
En mijn tweede : *Sociaal*

Toelichting en conclusie:

Vroeger kwamen voor mij dieren op de eerste plaats. Was gek op James, onze hond. Ik heb wel drie keer een vogeltje naar het vogelopvangcentrum gebracht. Jammer genoeg was dat tweemaal tevergeefs, maar een keer heb ik een vogel op die manier gered.

Maar ik weet niet of ik met dieren zou willen werken. Ik heb gehoord dat veel dierenartsen gedwongen zijn om vee vol te spuiten met hormonen en medicijnen. Niks voor mij.

Ben ook altijd graag buiten geweest: voetballen, droppings en fietsrallies, zeilen, avondvierdaagse...

Maar ik vind het ook leuk als afval opnieuw gebruikt kan worden. Ik heb een tante die hele mooie dingen maakt van spullen die zijn weggegooid.

Ik maak me zorgen om de klimaatverandering en de opwarming van de aarde. En bijvoorbeeld de massa plastic op de oceanen, waar steeds meer watervogels dood aan gaan, omdat ze de plastic in hun maag krijgen. Het lijkt me heel mooi als ik kan helpen om dat te stoppen en die rotzooi op te ruimen.

Tot nog toe vond ik mijn voorkeuren verwarrend. Ik dacht dat ik moest kiezen tussen aan de ene kant iets met milieu en natuur of aan de andere kant sociale beroepen of ondernemen.

Maar ik heb nu het idee dat ik het juist goed kan combineren. Mijn ideaal is dat ik een onderneming kan starten op het gebied van milieubescherming. Het mooiste lijkt mij apparaten of chemische processen ontwerpen en verkopen die plastic uit de zee opruimen. Het moet dan wel een onderneming worden waar de mensen allemaal met plezier werken!

Jouw conclusies

Mijn favoriete sector is :
En op de tweede plaats :
Mijn eerste menstype is :
En mijn tweede :

Toelichting en conclusie:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....